

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПЕРЕЛЯК СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ ПАТРІОТІВ.

Стався великий переляк серед українських патріотів ріжних орієнтацій і релігій. Великий, несподіваний. Не це переляк через нові масові арештування на Білоруси та в Галичині, ні через масові засади на досмертну та довголітню вязницю українських селян польсько-шляхетським судом... Ні, патріоти цього не лякаються. Писудський для них — свій брат.

Переляк стався через те, що серед українських мас в Галичині появилася, як каже "Діло" — "елемент новий у публічному житті". А за "Ділом" счинила гвалт вся українська гетьманська та петлюрівська преса. Злякалася жовтоблукать отого нового елемента у публічному житті українського народу в Галичині. Злякалася й заревіла, як несамовита: Рятуйте, панове Писудський, Голуфку, Смігло!... Рятуйте нашу "Просвіту", "Рідну Школу" від нового елемента! Ми ж думали, що ви вже його видавили отого нового елемента, вистріляли, згноїли у своїх тюрмах, аж бачимо, що він живе, йде на нас, на вас...

Ось так приблизно лементує "Діло", "Новий Час" в Галичині і вся українська гетьманська та петлюрівська преса в Злучених Державах і Канаді.

Що-ж сталося? Для нас з вами, товаришу читачу, нічого страшного, навіть надзвичайного не сталося. Але для тих, що шукають порозуміння з польською шляхтою сталося таке, що декого з них готове загнати в сусідство до Володимира Бачинського.

Ось що сталося:
 Дня 25. грудня 1926-р. відбулися у Львові з'їзди двох українських культурно-освітніх інституцій: "Просвіти" й "Рідної Школи". Ці інституції носять назву "народних". Але до цього часу було так, що народ на них лише гроші складав, а верховодили у цих інституціях попи, адвокати, "дипломати", лідери ріжних попівсько-адвокатських партій. Робітники й селяне були лише тим сирічем, яким жилилися ці інституції. Українське міщанство й попівство справу взагалі поставило так, що не інституції існували для народу, але народ для інституцій.

Роки війни й революції, роки тяжкої кровавої боротьби українського трудового народу за свою волю на тих роздоріжжях та манаївах, на які запровадили його верховоди такі тіжже інституції; роки боротьби під польсько-шляхетським гнетом, угодова політика УНДО, торг його лідерів з польською шляхтою — все це відкрило очі українським селянам і робітникам.

З другого-ж боку пробудження совісті в частині української інтелігенції, в її кращих наукових колах, близькість кордону Радянської України, розквіт українського життя на її території, — створило той "елемент новий у публічному житті" поневоленої Галичини, що він так потряс та перелякав міщансько-угодівське "громадянство".

На з'їздах "Просвіти" й "Рідної Школи" у Львові представники селянства й робітництва та чесної інтелігенції порушили справу про перебрання проводу "Просвітою" й "Рідною Школою" з рук попів та адвокатів — трудовими елементами. Саме поставлення цього питання на порядок дня перелякало попів та адвокатів. Як же це, вони-ж привикли уважати ці інституції своєю власністю, вони кола них і з них жили, вони через них контролювали розум селянства, мали над ним провід, торгували ним, а тут нараз як грим з ясного неба: віддайте народне добро народові.

Заворухилися попи й адвокати в Галичині, у Варшаві, Парижі й по цей бік океану та одним голосом закричали: інтернаціональна небезпека, комуністи, рука Москви... Писудський, Смігло, рятуйте! Кажемо, одним голосом закричали гетьманці, петлюрівці, удювці й фашисти. З тою хіба ріжницею, що петлюрівці заспокоюються бодай тим, що "оби організації остали в руках ширих Українців", а гетьманці (Назарук), заявляють, що "в Перемішлі вже захопили большевики укр. народні дома" й що "незабаром приїде черга на те саме й у Львові".

Чи приїде? Треба признати, що цей гвалт жовтоблукать счинила не надаремне. Вона чує, яким духом віє з під селянських стріх в Галичині й на всіх українських землях під Польщею. Чує й у неї пати терпунт. Рятують лишається тільки один: згода з польською шляхтою, спільний фронт з нею проти українського робітництва й селянства. Тому й крик про "новий елемент з інтернаціональною закраскою".

Найновіша телеграма доносить, що польська влада арештувала у Львові багато українських комуністів та викрила "протидержавну змову на користь радянської влади". Чи не це є наслідок переляку й крику о поміч української буржуазії... перепрошаю, "ширих Українців"? Почекаємо, а побачимо. Що-ж до самої "Просвіти" та боротьбу за неї, то про це ми вмістимо вичерпуючу статтю в наступному числі "У.Р.В."

ЗГОРІЛА ЦЕРКВА.

Вичитали ми в "Укр. Голосі" і "Кан. Українцєві" з 9. лютого, що в Толстой, Ман., згоріла українська церква. Згоріла не лише зі всім божим начинням, але навіть з парохіальним будинком. Згоріла тоді, коли люде спали, в 3-ій годині ночі.

Трапляється, що й церква горять. Горять від удару грому, від "невідомих причин", горять, як перша ліпша будова і зовсім не з того боку цікавлять нас те, чому згоріла українська церква на Толстой, Ман. і не в самій церкві суть, але в тому, що через неї і довкола неї діялося.

Українська церква в Толстой, Ман., була довгий час предметом релігійної сварки між греко-католиками й греко-православними. Одні казали, що то їх церква, а другі — що їх. Нарешті справа опинилася в суді, який мав вирішити, хто має в тій церкві молитися богу й якому: православному чи католицькому.

Суд за церкву тягнувся; між людьми, українськими фармерами, ширяла за церкву ненависть, сварка. Нарешті суд, що відбувся у Вінніпегу в листопаді 1926 р., як заявляє "Кан. Українцєв", признав церкву греко-католикам, а як заявляє "Укр. Голос" — "суддя Корен" признав за спільну власність так тих членів парафії, що признають Рим, як і тих, що не признають Риму".

Потім справа знову пішла по судах, а на місці люде далі сварилися і ворували між собою "во славу божу". Досварилися до того, що почали знову тягатися по судах вже не за саму церкву, але за сварку, за розбивання мітингів. З суду одні виходили покараними від \$25.00 до \$50.00 та ще й кошти суду треба було покривати, інші що позивали, також понесли кошти. "Кан. Українцєв" заявляє, що судово-росправа у Вінніпегу тягнулася 21 день, а в Емерсоні 3 дні. "Кан. Українцєв" почав кликати "всіх добрих приятелів", щоб послали гроші та допомагали людам в Толстой судитися за церкву, хоч "се крайно не мила річ", але треба вигнати з "греко-католицької церкви смертельного ворога".

Греко-православні зі свого боку не давали за програму. Пришло до того, що навіть парохіальні мітинги боялися відбувати де инде, хоч-би в церковній хаті, але почали відбувати в самій церкві, думаючи, що може хоч "перед лицем господнім" подратовані релігійні сварками люде не будуть накидатися на своїх вчителів. Не помогло. Писварилися в самій церкві і, як каже "Кан. Українцєв", "диким криком та тупанням" висловлювали свої "побоїжні почування". Одним словом "наука проповідників божого слова" не пішла в ліс.

З церкви знову до суду, в суді кара, а між людьми одної нації, одної працюючої класи, між сусідами, ще більша ненависть замість "любви ближнього свого, як сам себе".

Аж нарешті одночасно в обох, "богу духа винних" в цій сварці газета, "Кан. Українцєві" й "Укр. Голосові", коротка новинка: "Церков в Толстой, Ман., згоріла" і "Згоріла церква в Толстой". До "Укр. Голосу" цю новинку, як каже редакція, "донесено по телефону", а до "Кан. Українцєва" про це просто "наспіла неймовірна вістка".

А далі? Далі хай собі самі люде роблять заключення, чому в Толстой, Ман., згоріла церква: від вогню, чи від великої побоїжності місцевих парохіян, між яких кинено кістку релігійної сварки і ненависти.

ДО ВІДДІЛІВ І ТОВАРИСТВ ТУРФДІМ В АЛБЕРТІ І БРИТІШ КОЛОМБІ.

(Відозва західного Провінціального Комітету ТУРФДім.)

Товариші робітники й фармери Алберти й Бритіш Коломбі!

Останніми роками ми стверджуємо радісні факти зростання свідомості серед українських працюючих мас і є свідками морального й матеріального надбання наших організацій, які служать для добра загалу. Зорганізоване українське робітництво й фармерство тішиться своїми здобутками на організаційному й освітньому полі. ТУРФДім числить нині 47 власних будинків, з яких тисячне членство та українське робітництво й фармерство взагалі побирають духовий корм.

Тепер наша організація вибрала молоде покоління з обирив вулиці і дав йому належне виховання. Вона зводить боротьбу з піхтикою, деморалізацією й багату в цьому успіху.

Звідси-ж у нас набралася цієї сили для боротьби? Наші сили похочуть з нашої солідарності і організованості. Ці наші сили подвоїлися від того часу, від коли почалося тісне співробітництво між робітництвом і фармерством. І чим більше це співробітництво буде кріпшатися, тим сила робітників і фармерів буде зростати.

Величезну роль в цій нашій співпраці відіграють наші інституції, де ми збираємося на свої наради, де ми провадимо свою освітню працю, де вчимося самі та вчимо свою молодість. Ми навчилися вже працювати планово й організовано. Бо ми не одинці, але організація. І коли наші з'їзди ухвалють якікись план праці, ми всі беремося дружно до його виконання. З'їзд ТУРФДім в 1925 році ухвалив заклясти Вищий Освітній Курс і в 1926 році цей план зівстав здійснений. З'їзд в 1926 році виланував збудувати друкарню і того самого року план зівстав здійснений. Сегорічний з'їзд ТУРФДім ухвалив допомогти будові Укр. Роб. Дому в Торонто і ми певні, що ця ухвала буде так само солідно і повністю виконана, як і вище загадані ухвали.

Будова Укр. Роб. Дому в Торонто була немилуча. Вона потрібна як для самого Торонто, так і для цілого сходу Канади, для організаційного й освітнього руху українського робітництва й фармерства взагалі. Саме українське робітництво в Торонто помімо найбільшої жертвенності не є в силі збудувати такого будинку, що відповідав-би його вимогам та вимогам місцевих законів про будівництво.

Тому ми сідом за Восьмим З'їздом ТУРФДім кличемо всіх вас, робітників і фармерів Алберти та Бритіш Коломбі, допомогти будові Укр. Роб. Дому в Торонто. Попрацюймо всі солідарно в місяці від 15. лютого до 15. березня для Укр. Роб. Дому в Торонто! Докажіть, що датека західна Канада близька по думці й по ідеї та своїй робітничо-фармерській солідарності східній трудовій Канаді.

З товаришським привітом,
 за західний Проєкт ТУРФДім,
 О. Шидловський, О. Жукевич,
 голова, секретар.
 Едмонтон, 3. лютого 1927.

СТАНОВИЩЕ В ХІНІ.

Найголовніші завдання революційної партії Хіні — компартії та Гоміндану, — полягають в тім, щоб вигнати з Хіні чужоземних імперіалістів і розбити реакційних хінських мілітаристів — Чан Цо-Ліна, Ву Пей-Фу та Сун Чуан-Фана, цих агентів закордонного капіталу та імперіалізму і експлуататорів робітників та селян.

Виконувати ці завдання є те-ж саме, що поширювати революційний рух. Великі перемоги кантонської революційної армії над реакційними генералами, що дає їй змогу заняти території центральної частини Хіні, перенести резиденцію революційного уряду до Вучангу і вигнати армію Сун Чуан-Фана з Тіенсі до Нанкіну, ставлять в безпосередню загрозу Шангай і в недалекому майбутньому Кантонці вирвуть його з рук Сун Чуан-Фана. Фен Ю-Сян посувається на південь, борячись з Ву Пей-Фу, що вже втратив своє колишнє значення і не є серйозним чинником у збройній боротьбі. За підтримкою Чан Цо-Ліна, Сун Чуан-Фан намагається відновити втрачені території, але ті провінції, що раніш він займав — Фунчїен, Чентсіен та Ангуї — нині вже на боці Кантоців. Таким чином, революційна армія утворила собі міцну базу в центральній Хіні.

Всі ці досягнення кантонської уряд має завдяки енергійній підтримці його робітниками, селянами та студентам, що беруть активну участь в революційній боротьбі. Крім безпосередньої участі в революційних боях, вони

побічно підтримують революційний рух страйками та бойкотом чужоземних імперіалістів, наприклад, Японців та Англіїв в Ганкові. До останніх великих перемог кантонської революційної армії закордонні імперіалістичні держави, зокрема Японія та Англія, всебічно підтримували реакційних генералів, щоб забезпечити їм перемогу над Кантоцями, але всі їхні зусилля були марними. Тепер вони намагаються згорітися з кантонським урядом і навіть пропонують йому визнати його офіційно. Чим це пояснюється? Річ в тім, що вони бояться кантонської революційної армії. Англіїський меморандум також зробив ще один пролом в єдиному фронті імперіалістичних держав.

Тимчасом кантонський уряд живає заходів до змінення свого становища на відвоювання територій і до утворення

революційного адміністративного апарату на аразок того, що існує в ганковській провінції. Гоміндан має намір провести низку заходів до підготування робітників взяти участь в управлінні державою, відкриваючи для цього партійні школи. Повідомляють, що в політичних відділах Вучана та Ганкова працюють колишні університетські професори, що приєдналися до революційної армії. Вони агітують серед студентства за його активну участь в революційній боротьбі на фронті і виступають на вулицях з промовами, закликаючи народ до боротьби за справу революції та до подання допомоги робітникам - страйкерам. Хінська революція має величезне міжнародне значення, бо вона завдає серйозного удару капіталістичній стабілізації у світовому масштабі.

— Ви знаєте, що Москва зробила для країни? Нас люде ображали, вважали за "червоного", а підчас генеральної страйки ці краватки робили нам багату прикрасу. Багато вони дратували, як червона матерія бивів.

І ось, щоб не дражити биків, залізничні компанії ухвалили з 1. січня 1927 року заміни червоні краватки на сині.

Ми певні, що цю маленьку метаморфозу в зовнішнім вигляді залізничників зроблено з ласкавою участю колишнього палача й секретаря спілки залізничників Джімі Томаса.

Адже-ж і він бореться з червоною небезпечкою й гониться за червоними примарами.

А в справі боротьби з майбутніми революційними вибухами заміна червоні краватки на синю є засіб ультра-розумний.

Г. Нук.

ВІЙСЬКОВИЙ СТАН В РУМУНІ.

Економічна боротьба у звязку з майбутньою боротьбою за трон, коли частина війська безпечно пристане на бік спадкоємця престолоу Кароля, що свого часу зрікся його — не провісники прийдешніх великих боїв у Румунії. Найбільше побоюється їх зверхня зграя в нових провінціях, де економічне становище цілком жалкие.

Уряд і собі знає, що перший натиск счиниться саме з цього боку, бо в Трансильванії, як найбільш розвиненій провінції Румунії, є клясово свідомий і революційний пролетаріат, що тільки вичікує слушного часу, щоб скинути зневажене ярмо боярської олігархії. По-друге, в Буковині та в Бессарабії найгірше відчувається національне пригнічення. Отже, для того, щоб наперед забезпечити "спокій та лад" саме у цих двох провінціях, уряд Авереску 5. січня 1927 року владяє до заходів, що означають цілковиту зміну дотеперішньої адміністрації та конституції.

До цього часу в складі уряду були окремі міністерства для кожної з нових провінцій. Крім цього, в одній частині Бессарабії, ніби-то через "загрозу війни з боку С.Р.С.Р.", запровадили військово адміністрацію. Та ось несподівано з'являється наказ з 5. січня 1927 року, за яким Буковину та Бессарабію

об'єднують в один адміністративний край і підпорядковують їх спільній військовій диктатурі, на чолі з генералом Роскану.

У наслідок таких заходів, окремі міністерства обох цих провінцій утратили на ділі будь-яке значення. Призначення генерала Роскану на головного управителя та диктатора Буковини та Бессарабії надає означатиме також запровадження військового й надзвичайного стану в цих країнах і скасування останніх лишків цивільної й про людське око автономної адміністрації. До того-ж таку саму диктатуру готують уже й для Трансильванії.

Рівнобіжно зі скасуванням цивільної адміністрації, румунський уряд удається також до військового озброєння в великому масштабі. Уряд проводить через парламент нові кредити на військові потреби. Протягом останніх тижнів у цій країні переведено переоблік усі чоловіків віком від 18 до 50 років. Підписано також угоду з італійськими фірмами, що виробляють військові припаси, про постачання румунській армії.

Таким чином, румунський уряд чимраз отвертіше запроваджує військово диктатуру в цілій країні й заразом гарячково готується до війни.

ТРАГЕДІЯ ЧЕРВОНОЇ КРАВАТКИ.

Управа англійської залізничної компанії ухвалила зміняти в уніформі залізничників червоні краватки на сині.

Усі англійські залізничники носили повсякчас цей атрибут на шії до... першого січня 1927 року.

Але не забігаймо вперед. Далі оповідається, що в історії краватки сталися великі зміни.

Виявляється, що творець цієї про краватку мав на увазі не краватку, а довгого, завдовжки 3 метри, шаліка. Але лізничники, не доінивши ваги цієї новини, подивилися на цю справу з грубо матеріалістичного погляду і з червоної матерії шили своїм дітям платячка та штани...

Це не могло не спричинити зменшення шаліка до розмірів маленької краватки на шії в залізничника.

Минали роки, мінялися люде, народжувалися нові ціноності й багато разів переціновалися старі... Прийшла черга й на краватку.

Досі червона краватка в формі залізничника, як лампаси на генеральських штанах, як смуга в прапорах своєї й чужих націй, як червоні пуп'янки в квітниках — не дратувала око й не черувала.

Звичка — друга вдача. Ну, звикли.

Але настали дні, коли червона краватка, особливо на шії в залізничника, стала нестерпучою, спричиняла кошмари в пасажирів, надто знервованих через неспокій нашої пори.

Як і раніш — ласкаві, чемні й слухняні портєри, кондуктори; усі вони такі, як і були.

Але ця краватка, ой, ця краватка! Від неї, аж тіпає!

Чи-ж можуть люде мняти моди, мняти режими по-своєму

ідею. Усі англійські залізничники носили повсякчас цей атрибут на шії до... першого січня 1927 року.

Але не забігаймо вперед. Далі оповідається, що в історії краватки сталися великі зміни.

Виявляється, що творець цієї про краватку мав на увазі не краватку, а довгого, завдовжки 3 метри, шаліка. Але лізничники, не доінивши ваги цієї новини, подивилися на цю справу з грубо матеріалістичного погляду і з червоної матерії шили своїм дітям платячка та штани...

Це не могло не спричинити зменшення шаліка до розмірів маленької краватки на шії в залізничника.

Минали роки, мінялися люде, народжувалися нові ціноності й багато разів переціновалися старі... Прийшла черга й на краватку.

Досі червона краватка в формі залізничника, як лампаси на генеральських штанах, як смуга в прапорах своєї й чужих націй, як червоні пуп'янки в квітниках — не дратувала око й не черувала.

Звичка — друга вдача. Ну, звикли.

Але настали дні, коли червона краватка, особливо на шії в залізничника, стала нестерпучою, спричиняла кошмари в пасажирів, надто знервованих через неспокій нашої пори.

Як і раніш — ласкаві, чемні й слухняні портєри, кондуктори; усі вони такі, як і були.

Але ця краватка, ой, ця краватка! Від неї, аж тіпає!

Чи-ж можуть люде мняти моди, мняти режими по-своєму

ідею. Усі англійські залізничники носили повсякчас цей атрибут на шії до... першого січня 1927 року.

Але не забігаймо вперед. Далі оповідається, що в історії краватки сталися великі зміни.

Виявляється, що творець цієї про краватку мав на увазі не краватку, а довгого, завдовжки 3 метри, шаліка. Але лізничники, не доінивши ваги цієї новини, подивилися на цю справу з грубо матеріалістичного погляду і з червоної матерії шили своїм дітям платячка та штани...

Це не могло не спричинити зменшення шаліка до розмірів маленької краватки на шії в залізничника.

Минали роки, мінялися люде, народжувалися нові ціноності й багато разів переціновалися старі... Прийшла черга й на краватку.

Досі червона краватка в формі залізничника, як лампаси на генеральських штанах, як смуга в прапорах своєї й чужих націй, як червоні пуп'янки в квітниках — не дратувала око й не черувала.

Звичка — друга вдача. Ну, звикли.

Але настали дні, коли червона краватка, особливо на шії в залізничника, стала нестерпучою, спричиняла кошмари в пасажирів, надто знервованих через неспокій нашої пори.

Як і раніш — ласкаві, чемні й слухняні портєри, кондуктори; усі вони такі, як і були.

Але ця краватка, ой, ця краватка! Від неї, аж тіпає!

Чи-ж можуть люде мняти моди, мняти режими по-своєму

ідею. Усі англійські залізничники носили повсякчас цей атрибут на шії до... першого січня 1927 року.

Але не забігаймо вперед. Далі оповідається, що в історії краватки сталися великі зміни.

Виявляється, що творець цієї про краватку мав на увазі не краватку, а довгого, завдовжки 3 метри, шаліка. Але лізничники, не доінивши ваги цієї новини, подивилися на цю справу з грубо матеріалістичного погляду і з червоної матерії шили своїм дітям платячка та штани...

Це не могло не спричинити зменшення шаліка до розмірів маленької краватки на шії в залізничника.

Минали роки, мінялися люде, народжувалися нові ціноності й багато разів переціновалися старі... Прийшла черга й на краватку.

Досі червона краватка в формі залізничника, як лампаси на генеральських штанах, як смуга в прапорах своєї й чужих націй, як червоні пуп'янки в квітниках — не дратувала око й не черувала.

Звичка — друга вдача. Ну, звикли.

Але настали дні, коли червона краватка, особливо на шії в залізничника, стала нестерпучою, спричиняла кошмари в пасажирів, надто знервованих через неспокій нашої пори.

Як і раніш — ласкаві, чемні й слухняні портєри, кондуктори; усі вони такі, як і були.

Але ця краватка, ой, ця краватка! Від неї, аж тіпає!

Чи-ж можуть люде мняти моди, мняти режими по-своєму

СВЯТКУВАННЯ П'ЯТОЇ РІЧНИЦІ КОМПАРТІЇ КАНАДИ.

Святкування п'ятої річницї Комуністичної Партії Канади відбудеться дня 26. лютого ц. р. в Алаґамбра Гол, Спадлай-енвіо в Торонто, Онт.

В програму свята входять прекрасні співі й музика. Виступатимуть промовці в ріжних мовах. Від Ц.М.К. промовлятиме Морис Спектор, редактор "Воркера".

Початок в год. 8. вечером. Вступ для дорослих 35 центів, для дітей 15 ц.

НЕЗАБУВАЙТЕ, що місяць від 15. лютого до 15. березня є місяцем допомоги будові У.Р.